

**MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

PREDMET BR. IT-04-84bis-PT

TUŽILAC MEĐUNARODNOG SUDA

PROTIV

**RAMUSHA HARADINAJA
IDRIZA BALAJA
LAHIJA BRAHIMAJA**

REVIDIRANA ČETVRTA IZMENJENA OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu sa svojim ovlaštenjima iz člana 18 Statuta Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, optužuje:

**Ramusha Haradinaja
Idriza Balaja
Lahija Brahimaja**

za **KRŠENJA ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kako sledi:

OPTUŽENI

1. **Ramush Haradinaj** (zvani **Smajl**) rođen je 3. jula 1968. godine u Glodanima /Glllogjan/,¹ u opštini Dečani /Dečan/ na Kosovu, bivša Jugoslavija.
2. Najkasnije od 1. marta 1998. pa do sredine juna 1998. godine, **Ramush Haradinaj** bio je *de facto* komandant *Ushtria Çlirimtare e Kosovës* (UÇK), odnosno Oslobođilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK). Sredinom juna 1998. godine, **Ramush Haradinaj** je imenovan za *de jure* komandanta. Kao komandant,

¹ Pošto veliki broj sela na Kosovu ima srpsko i albansko ime, za svako od njih će prvo biti navedeno srpsko, zatim albansko ime.

Ramush Haradinaj imao je sveukupnu komandu nad snagama OVK u operativnoj zoni Dukadžin /Dukagjin/, u zapadnom delu Kosova. Bio je jedan od najviših starešina OVK na Kosovu.

3. Operativna zona Dukadžin obuhvatala je opštine Peć /Peja/, Dečani /Dečan/, Đakovica /Gjakova/ i delove opština Istok /Istog/ i Klina /Klinë/. Sela Barane /Baran/, Belo Polje /Bellopoje/, Kosurić /Kosuriq/, Lođa /Logjë/, Donje Novo Selo /Novo Sello/, Nepalje /Nepalë/, Peć /Peje/, Turjak /Turjakë/, i Zahać /Zahaq/ u opštini Peć; Babaloć /Baballoq/, Dašinovac /Dashinoc/, Dečani /Dečan/, Đocaj /Gjocaj/, Dubrava /Dubravë/, Glođane /Glllogjan/, Gramočelj /Gramaqel/, Junik /Junik/, Ločane /Lločan/, Požar /Pozhar/, Ratiš /Ratishë/, Rznić /Irnziq/ u opštini Dečani /Dečan/; Đakovica /Gjakovë/, Dujak /Dujakë/, Jablanica /Jabllanicë/, Piskote /Piskotë/, Pljančor /Plançor/ i Žabelj /Zhabel/ u opštini Đakovica; Dolac /Dollc/ i Grabanica /Grabanicë/, u opštini Klina /Klinë/; te područje kanala Radonjićkog jezera /Radoniq/ bili su pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja**.
4. U proleće 1998. godine OVK je imao Glavni štab, ali nije postojao vrhovni komandant koji je izdavao naređenja. Svaka operativna zona OVK je delovala nezavisno od nadređene komande. **Ramush Haradinaj** je bio jedan od najnezavisnijih zonskih komandanata. Bazu svojih vojnih operacija smestio je u svom porodičnom kompleksu u Glođanima, koji je postao štab OVK za operativnu zonu Dukadžin.
5. Početkom aprila 1998. godine, delovi Dečana i Đakovice koji su okruživali bazu **Ramusha Haradinaja** u Glođanima bili su pod njegovom strogom kontrolom, a do kraja juna 1998. godine, on je proširio kontrolu i na okolne opštine Peć, Istok /Istog/ i Klina. Kao komandant operativne zone Dukadžin, **Ramush Haradinaj** je imao kontrolu nad lokalnim jedinicama OVK. Podzonski komandanti u toj zoni primali su i izvršavali njegova naređenja. Osim što je imao vojnu vlast, **Ramush Haradinaj** je, s obzirom na klanski društveni poredak na Kosovu, bio istaknuta ličnost na području rodnog sela Glođane i u opštini Dečani.

6. **Ramush Haradinaj** bio je na položaju komandanta operativne zone Dukadin tokom celog oružanog sukoba na Kosovu, a najkasnije do juna 1999. godine, kada su prestala neprijateljstva.
7. Godine 1999. **Ramush Haradinaj** se priključio Kosovskom zaštitnom korpusu (KZK), novim snagama koje je Misija Ujedinjenih nacija za privremenu upravu na Kosovu (UNMIK) formirala s ciljem da se jedinice OVK integrišu u strukture novih snaga pod međunarodnom upravom. Postao je komandant Druge regionalne radne grupe KZK sa sedištem u Prizrenu. Godine 2000. napustio je funkciju u KZK i osnovao političku stranku pod imenom Alijansa za budućnost Kosova. Od 2001. do 2004. godine bio je poslanik u Skupštini. U decembru 2004. godine postao je predsednik vlade Kosova.
8. **Idriz Balaj (zvani Toger /Togeri/, što znači poručnik)** rođen je 23. avgusta 1971. u Iglarevu /Gllarevë/, opština Klina, na Kosovu, bivša Jugoslavija.
9. Sve vreme na koje se odnosi ova Optužnica **Idriz Balaj** bio je pripadnik OVK. Bio je komandant specijalne jedinice zvane “Crni orlovi”. Uz odobrenje **Ramusha Haradinaja**, jedinica “Crni orlovi” formirana je u aprilu 1998. godine kao specijalna jedinica za brze intervencije. Štab te jedinice obično se nalazio u selu Rznić, a broj njenih pripadnika varirao je između 40 i 100 vojnika, koji su poticali iz nekoliko sela. **Ramush Haradinaj** je pomagao **Idrizu Balaju** u obuci “Crnih orlova”, koji su delovali u opštinama širom operativne zone Dukadin. Kao komandant “Crnih orlova” **Idriz Balaj** bio je direktno potčinjen **Ramushu Haradinaju** i tesno je s njim saradivao.
10. Godine 1999, nakon prestanka neprijateljstava, **Idriz Balaj** se priključio KZK i imao čin majora.
11. **Lahi Brahimaj (zvani Maxhup, što znači Ciganin)** rođen je 26. januara 1970. godine u Jablanici, opština Đakovica, na Kosovu, bivša Jugoslavija. **Lahi Brahimaj** je stric **Ramusha Haradinaja**.

12. Sve vreme na koje se odnosi ova Optužnica **Lahi Brahimaj** bio je pripadnik OVK i bio je smešten u štabu u Jablanici. Imenovan je za zamenika komandanta operativnog štaba Dukadin 23. juna 1998. godine. Zamenik komandanta je bio do 5. jula 1998. godine, kad je smenjen s tog položaja. Umesto njega, na mesto zamenika komandanta operativnog štaba Dukadin imenovan je njegov brat Nazmi Brahimaj. **Lahi Brahimaj** je nastavio da radi kao finansijski direktor Glavnog štaba OVK. Tokom celog perioda na koji se odnosi Optužnica, uprkos tome što je formalno promenio položaj, **Lahi Brahimaj** bio je podređen **Ramushu Haradinaju** i tesno je s njim saradivao. Posle prestanka neprijateljstava, **Lahi Brahimaj** postao je oficir visokog ranga u KZK.

OPŠTI NAVODI

13. Sva dela ili propusti koji se u ovoj Optužnici optuženima stavljaju na teret kao kršenja zakona i običaja ratovanja odigrali su se u periodu od 1. marta 1998. do 30. septembra 1998. na teritoriji Kosova, u bivšoj Jugoslaviji.
14. Sve vreme na koje se odnosi ova Optužnica na Kosovu je postojao oružani sukob između OVK s jedne strane i snaga Savezne Republike Jugoslavije i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije (dalje u tekstu: srpske snage) s druge strane. Zločini koji se optuženima stavljaju na teret u ovoj Optužnici na osnovu člana 3 Statuta Međunarodnog suda bili su u tesnoj vezi s tim sukobom. Žrtve tih zločina bila su lica koja nisu aktivno učestvovala u neprijateljstvima. Te žrtve bila su pretežno srpski i albanski civili ili civili Romi/Egipćani s Kosova ili drugi civili s Kosova. Za većinu tih civilnih žrtava OVK je smatrao da saraduju sa srpskim snagama ili da pružaju otpor OVK nevojnim sredstvima.
15. Sve vreme na koje se odnosi ova Optužnica **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj** i **Lahi Brahimaj** bili su dužni da se pridržavaju zakona i običaja kojima se reguliše vođenje oružanih sukoba, uključujući Ženevske konvencije iz 1949. godine.

INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

16. **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj** snose individualnu krivičnu odgovornost za zločine koji im se u ovoj Optužnici stavljaju na teret na osnovu člana 7(1) Statuta ovog Međunarodnog suda.
17. Termin “počiniti” u ovoj Optužnici podrazumeva fizičko izvršenje zločina, bilo činjenjem bilo nečinjenjem, ili učešće optuženog u udruženom zločinačkom poduhvatu (UZP).
18. Sva trojica optuženih terete se da su počinili navedene zločina kao učesnici u UZP, kako je opisano u paragrafima od 23 do 25. Alternativno, sva trojica optuženih se terete da su planirali, podsticali, naredili, počinili ili na drugi način pomagali i podržavali planiranje, pripremu ili izvršenje zločina navedenih u tačkama na koje se pozivaju paragrafi od 20 do 22.
19. Kad je reč o vidovima odgovornosti za planiranje, podsticanje ili naređivanje zločina koji im se stavljaju na teret, sva trojica optuženih postupali su uz svest o znatnoj verovatnoći da će ti zločini biti počinjeni pri ostvarenju tog plana, naređenja ili podsticanja. Što se tiče vida odgovornosti za pomaganje i podržavanje, sva trojica optuženih bili svesni da njihovo činjenje ili nečinjenje doprinosi činjenju zločina za koje se oni terete u ovoj Optužnici ili su bili svesni da će jedan od niza zločina verovatno biti počinjen i da njihovo činjenje ili nečinjenje doprinosi počinjenju jednog ili više takvih zločina.
20. Osim odgovornosti na osnovu UZP, **Ramush Haradinaj** alternativno snosi individualnu krivičnu odgovornost za svoje činjenje i nečinjenje jer je podsticao, naredio, počinio ili pomagao i podržavao zločine za koje se tereti, opisane u tačkama 1 i 6 Optužnice.

21. Osim odgovornosti na osnovu UZP, **Idriz Balaj** alternativno snosi individualnu krivičnu odgovornost za svoje činjenje i nečinjenje jer je planirao, počinio ili pomagao i podržavao zločine za koje se tereti, opisane u tačkama 1 i 6 Optužnice.
22. Osim odgovornosti na osnovu UZP, **Lahi Brahimaj** alternativno snosi individualnu krivičnu odgovornost za svoje činjenje i nečinjenje jer je planirao, podsticao, naredio, počinio ili pomagao i podržavao zločine za koje se tereti, opisane u tačkama 1, 2 i 6 Optužnice

UDRUŽENI ZLOČINAČKI PODUHVAT

23. **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj** snose krivičnu odgovornost, kao učesnici u UZP, za zločine za koje se terete u svakoj od tačaka Optužnice, osim **Lahija Brahimaja** kad je reč o tački 3 i tački 5. Svi zločini kojima se optuženi terete u Optužnici spadali su u zajednički zločinački cilj UZP i sva trojica optuženih su s drugim saizvršiocima delili nameru da počine te zločine. Alternativno, u meri u kojoj neki od zločina za koje se oni terete ne spadaju u UZP, oni su bili prirodna i predvidiva posledica UZP i sva trojica optuženih bili su svesni da su oni prirodna i predvidiva posledica ostvarenja UZP.
24. Zajednički zločinački cilj UZP bio je da se uspostavi potpuna kontrola OVK nad operativnom zonom Dukadžin putem protivpravnog uklanjanja i maltretiranja srpskih civila i maltretiranja civila kosovskih Albanaca i kosovskih Roma/Egipćana i drugih civila koji su saradivali ili se smatralo da saraduju sa srpskim snagama ili koji na neki drugi način nisu podržavali OVK. Zajednički zločinački cilj uključivao je činjenje zločina protiv čovečnosti na osnovu člana 5 i kršenja zakona i običaja ratovanja na osnovu člana 3, uključujući ubistvo, progon, nečovečna dela, okrutno postupanje, protivpravno zatočenje i mučenje. UZP je uključivao osnivanje i funkcionisanje zatočeničkih objekata OVK i maltretiranje zatočenika u tim objektima, uključujući štab OVK u Jablanici i Glođanu, kao i štab "Crnih orlova" u Rzniću.

25. UZP je postojao otprilike od marta 1998. godine pa bar do kraja septembra 1998. godine. Među njegovim učesnicima bili su **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj**, kao i drugi vojnici OVK koji su delili nameru da počine zločine obuhvaćene zajedničkim zločinačkim ciljem UZP i koji su učestvovali u izvršenju zločina za koje se optuženi terete u ovoj Optužnici, ili su na drugi način doprineli ostvarenju zajedničkog zločinačkog cilja UZP. Među drugim učesnicima u UZP koji su delili nameru da počine zločine u okviru zajedničkog zločinačkog cilja bili su braća **Ramusha Haradinaja** Daut Haradinaj, Frashër Haradinaj i Shkëlzen Haradinaj, kao i drugi, među kojima i Nasim Haradinaj, Zeqir Nimonaj, Luan Përvorfi, Krist Përvorfi, Nazmi Brahimaj, Naser Brahimaj zvani Rusi, Alush Agushi, Myftar Brahimaj, Pjetër Shala, Arbnor Zejneli i Azem Veseli.
26. Po osnovu svog učešća u UZP, svaki od optuženih snosi individualnu odgovornost za činjenje i nečinjenje svoje dvojice saoptuženih i za činjenje i nečinjenje drugih učesnika u UZP koji su doprinosili ostvarenju zajedničkog zločinačkog cilja i koji su spadali u cilj UZP ili su bili prirodna i predvidiva posledica njegovog ostvarenja.
27. Svaki od optuženih takođe snosi individualnu krivičnu odgovornost za činjenje i nečinjenje drugih lica, koja nisu bila učesnici u UZP, ali koja su učesnici u UZP koristili za izvršenje zločina počinjenih radi ostvarenja zajedničkog zločinačkog cilja i koji su spadali u cilj UZP ili su bili prirodna i predvidiva posledica njegovog ostvarenja.

UČEŠĆE SVAKOG OD OPTUŽENIH U UDRUŽENOM ZLOČINAČKOM PODUHVATU

28. **Ramush Haradinaj** je učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu svojim činjenjem i nečinjenjem, što uključuje sledeće:

- (a) kao komandant operativne zone Dukadžin on se starao da snage OVK pod njegovom kontrolom deluju organizovano i disciplinovano, i kontrolisao je, planirao i organizovao operacije OVK;
- (b) dopustio je snagama OVK pod svojom komandom i upravom da uspostave sistem u okviru kojeg su za metu otmica, ubistava, zatočavanja i drugih vidova maltretiranja uzimani civili Srbi, kosovski Albanci i kosovski Romi/Egipćani, kao i drugi civili koji su saradivali, ili se smatralo da saraduju sa srpskim snagama ili da inače ne podržavaju OVK;
- (c) eliminisao je sve suparničke snage OVK, kao što su Oružane snage Republike Kosovo (FARK) u operativnoj zoni Dukadžin kako bi svojim vojnicima omogućio da dominiraju tim područjem i progone civile;
- (d) svoju kuću je koristio kao operativni centar, a ostale resurse porodice Haradinaj i podršku članova svoje porodice upotrebio je da bi dalje konsolidovao svoju vlast, između ostalog, u cilju ostvarenja UZP, što je uključivalo progon nad civilima;
- (e) odobrio je osnivanje zloglasne jedinice “Crni orlovi”, koja je izvodila napade na civile i maltretirala ih;
- (f) saoptuženog **Idriza Balaja** je postavio na položaj komandanta “Crnih orlova” i držao ga na tom položaju;
- (g) **Lahija Brahimaja**, a nakon njega Nazmija Brahimaja, postavio je za zamenika komandanta operativnog štaba Dukadžin i pripadnika OVK odgovornog za zatočenički objekat Jablanica, u kojem su zatočavani i maltretirani civili;
- (h) planirao je, osnovao i vodio zatočenički objekat Jablanica, koji je korišćen za protivpravno zatočavanje i maltretiranje civila;
- (i) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje svojih saoptuženih i vojnika OVK kad je bio prisutan u zatočeničkom objektu Jablanica;
- (j) kontrolisao je dalje zatočenje, puštanje na slobodu ili lečenje civila zatočenih od strane OVK u operativnoj zoni Dukadžin, uključujući zatočenički objekat Jablanica;

- (k) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje svojih saoptuženih i drugih podređenih u operativnoj zoni Dukađin, na mestima kao što su zatočenički objekat Jablanica;
 - (l) prećutno je odobravao pogubljenje zatočenih lica; i
 - (m) činjenje i nečinjenje u okviru kažnjivih aktivnosti opisanih u ovoj Optužnici, uključujući one u tačkama 1 i 6, kojima je podsticao, naredio, počinio ili pomagao i podržavao opisane zločine za koje se tereti.
29. **Idriz Balaj** je učestvovao u UZP svojim činjenjem i nečinjenjem, što uključuje sledeće:
- (a) kao komandant “Crnih orlova” tesno je saradivao s **Ramushem Haradinajem** i pružao direktnu operativnu podršku kažnjivim aktivnostima OVK u operativnoj zoni Dukađin;
 - (b) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje pripadnika “Crnih orlova”, koji su mu bili podređeni, kao i pripadnika OVK;
 - (c) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje svojih saoptuženih i drugih vojnika OVK u zatočeničkom objektu Jablanica; i
 - (d) činjenje i nečinjenje u okviru kažnjivih aktivnosti opisanih u ovoj Optužnici, uključujući one u tačkama 1 i 6, kojima je planirao, počinio ili pomagao i podržavao opisane zločine za koje se tereti.
30. **Lahi Brahimaj** je učestvovao je u UZP svojim činjenjem i nečinjenjem, što uključuje sledeće:
- (a) kao zamenik komandanta operativnog štaba Dukađin i komandant OVK, tesno je saradivao s **Ramushem Haradinajem** i pružao direktnu operativnu podršku kažnjivim aktivnostima OVK u operativnoj zoni Dukađin
 - (b) rukovodio je zatočeničkim objektom OVK u Jablanici, bar od aprila 1998, pa sve do 5. jula 1998. godine ili približno tog datuma, s ciljem da, između ostalog, ostvari UZP putem zatočavanja i maltretiranja civila;

- (c) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje svojih saoptuženih i drugih vojnika OVK u zatočeničkom objektu Jablanica tokom tog perioda i nakon njega, bar do sredine septembra 1998. godine;
 - (d) odobravao je i podsticao kažnjivo ponašanje vojnika OVK, uključujući vojnu policiju i druga lica koja su vršila napade i na druge načine maltretirala civile u operativnoj zoni Dukadin; i
 - (e) činjenje i nečinjenje u okviru kažnjivih aktivnosti opisanih u ovoj Optužnici, uključujući one u tačkama 1, 2, 3, 5 i 6, kojima je planirao, podsticao, naredio, počinio ili pomagao i podržavao opisane zločine za koje se tereti.
31. Dalji konkretni navodi o funkcionisanju UZP i učešću svakog od optuženih u njemu izloženi su dalje u tekstu, u odeljku o optužbama i osnovnim činjenicama.

OSNOVNE ČINJENICE

32. Godine 1998. opština Dečani brojala je 57.125 stanovnika, od kojih su 55.886 bili Albanci, 791 Srbi i 448 lica druge nacionalnosti. Opština Đakovica je imala oko 131.700 stanovnika, od kojih su 122.856 bili Albanci, 3.211 Srbi i 5.680 druge nacionalnosti. Opština Istok imala je oko 64.000 stanovnika, od kojih su 51.343 bili Albanci, 7.270 Srbi i 5.381 druge nacionalnosti. Opština Klina imala je oko 75.000 stanovnika, od kojih su 66.683 bili Albanci, 6.306 Srbi i 3.386 druge nacionalnosti. Opština Peć imala je oko 150.000 stanovnika, od kojih su 111.638 bili Albanci, 14.765 Srbi i 13.788 druge nacionalnosti.
33. Početkom 1998. godine došlo je do poošttravanja napetosti između srpskih vlasti i OVK na području oko Glođana. Do početka septembra 1998. godine štab OVK **Ramusha Haradinaja** nalazio se na imanju njegove porodice u njegovom rodnom selu Glođane. Područje između Glođana i Dečana bilo je od ključnog strateškog značaja za OVK jer je povezivao štab OVK **Ramusha Haradinaja** u Glođanima i granicu sa Albanijom, odakle je OVK tokom cele 1998. godine dobijao naoružanje

i ostale potrepštine. Glodane je takođe postalo važan regrutni centar OVK za područje Dukadin i operativne zone Šalja /Shala/, Lap /Llap/ i Drenica.

34. Snage OVK su napadale srpsku policiju na području Dukadina, kao i obližnji logor za izbegle Srbe i Crnogorce koji se nalazio u selu Babaloć, usled čega su 24. marta 1998. godine, srpske policijske snage opkolile imanju porodice **Ramusha Haradinaja** u Glodanima. **Ramush Haradinaj** i snage OVK pod njegovom komandom uspešno su odbili taj napad. Jedan srpski policajac je ubijen, a **Ramush Haradinaj** je ranjen.
35. Posle 24. marta 1998. snage OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja** organizovale su vojnu kampanju preuzimanja kontrole nad područjem između Glodana i Dečana, konkretno nad selima Dubrava, Rznić, Ratiš i Dašinovac, kako bi Srbe isterale iz sela u kojima su živeli. Takođe su nastavili s napadima na izbeglički logor u Babaloću. Taj izbeglički logor bio je meta sličnih napada OVK još od 1997. godine.
36. Tokom marta i aprila 1998. godine snage OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja**, uključujući "Crne orlove", koji su bili pod direktnom komandom **Idriza Balaja**, zlostavljale su, tukle i na drugi način terale civile Srbe i kosovske Rome/Egipćane iz tih sela, a mnoge civile Srbe i kosovske Rome/Egipćane koji bi ostali ili odbili da napuste svoje domove su ubijale. U drugoj polovini aprila 1998. godine, snage OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja** uspele su da blokiraju delove Dečana na otprilike tri nedelje.
37. Do sredine aprila 1998. godine većina srpskog stanovništva koje je živelo na području Operativne zone Dukadin pobešla je s tog područja usled dela nasilja i progona snaga OVK usmerenih protiv srpskih civila. U roku od nekoliko dana posle 19. aprila 1998. godine, snage OVK su s područja pod svojom kontrolom u operativnoj zoni Dukadin isterale ili pobile praktično sve preostale srpske civile.

38. Tokom meseci koji su usledili, snage OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja** na području operativne zone Dukadžin, konkretno u opštinama Dečani i Peć, nastavile su sa sličnim napadima na civile Srbe, kosovske Albance, Rome/Egipćane i druge, za koje se smatralo da su kolaboracionisti ili da ne podržavaju OVK, koji nisu učestvovali u neprijateljstvima. Snage OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja** vršile su otmice u operativnoj zoni Dukadžin. Nestalo je na desetine civila. U periodu od marta do septembra 1998. godine, osim lica navedenih u ovoj Optužnici, u opštinama unutar operativne zone Dukadžin, pripadnici OVK oteli su više od 60 civila, od kojih su mnoge potom ubili.
39. Selo Jablanica nalazi se u opštini Đakovica, otprilike 18 km od Glođana. Od kraja 1995. godine, **Lahi Brahimaj**, koji je stanovao u Jablanici, u svojoj kući je pružao utočište drugim pripadnicima OVK i pomagao im da prođu kroz područje Dukadžin. Uspostavljeno je skladište oružja, a u kući **Lahija Brahimaja** su održavani tajni sastanci. Tokom tog perioda na području Dukadžina nije bilo oružanih akcija.
40. Barem od marta 1998. godine, u štabu OVK u Jablanici skrivani su istaknuti pripadnici OVK koji su dolazili na Kosovo i išli na druga područja te pokrajine kako bi tamo uspostavili komande. **Ramush Haradinaj** je došao u štab u Jablanici da bi mu bila ukazana medicinsku pomoć i da bi se oporavio od povreda zadobijenih 24. marta 1998. godine, tokom oružanog sukoba sa srpskim snagama na njegovom porodičnom imanju u Glođanima. Posle ofanzive srpskih snaga početkom septembra 1998. godine, **Ramush Haradinaj** je preselio štab OVK na porodično imanje **Lahija Brahimaja** u Jablanici.
41. Najkasnije u aprilu 1998. godine, OVK je u svom štabu u Jablanici osnovao improvizovani zatočenički centar. Zatočenički objekat Jablanica nalazio se u četvorosobnoj kući pored porodičnog imanja **Lahija Brahimaja**, na kojem se nalazio štab OVK Jablanica. U toj kući se nalazila kancelarija **Lahija Brahimaja**. OVK je zatočenike obično držao zajedno, u prostoriji od otprilike 16 kvadratnih

metara, bez nameštaja. Neki zarobljenici su takođe gurnuti u podrum, koji je bio poplavljen u visini od pola metra, i bili su tamo zatočeni. Tokom zatočenja, zatočenici su dobijali veoma malo hrane ili vode, redovno su premlaćivani i podvrgavani drugim oblicima fizičkog maltretiranja, a uskraćivana im je i lekarska pomoć za zadobijene povrede. Jedan broj zarobljenika u zatočeničkom objektu Jablanica je umro usled zadobijenih povreda ili je pogubljen po naređenju optuženih.

42. Radonjičko jezero i betonski kanal ka reci koja se uliva u to jezero nalazili su se u operativnoj zoni Dukadin. Taj kanal prolazi na otprilike dva kilometra udaljenosti od Glođana. Tokom perioda na koji se odnosi Optužnica vojnici OVK pod komandom i kontrolom **Ramusha Haradinaja** kontrolisali su teritoriju oko jezera. Za kretanje kroz to područje bilo je potrebno odobrenje OVK u vidu propusnice.
43. Krajem avgusta i početkom septembra 1998. godine, srpske snage izvele su kontranapad i privremeno povratile područje oko Glođana, uključujući područje oko kanala Radonjičkog jezera.
44. Srpski forenzički tim za uviđaje sproveo je istragu u blizini kanala Radonjičkog jezera i na putu ka selu Dašinovac.
45. Dana 12. septembra 1998. godine ili približno tog datuma taj tim je na području kanala Radonjičkog jezera pronašao ljudske ostatke 32 tela koja su se mogla identifikovati. Veliki broj tela pronađen je pokraj jednog od jedina dva prilazna puta ka tom području. Taj tim je pronašao i dva tela na putu za Dašinovac, na oko devet kilometara od Glođana.
46. Forenzički pregled tela i ostataka tela izvršen je u provizornoj mrtvačnici u Đakovici. Neke od ostataka pronađenih na području kanala Radonjičkog jezera i na putu za Dašinovac srpske vlasti su identifikovale korišćenjem tradicionalnih metoda identifikacije. Druge pronađene ostatke kasnije su identifikovale

međunarodne organizacije putem analize DNK. Među tim ostacima su ostaci Pala Krasniqija (tačka 5).

OPTUŽBE

TAČKA 1

47. Dana 19. maja 1998. ili približno tog datuma, Ivan Zarić, Srbin, zajedno s dvojicom kosovskih Roma/Egipćana, Agronom Berishom i Burimom Bejtom, krenuo je iz njihovog rodnog sela Dolac ka mlinu u selu Grabanica. Tamo su ih zarobili vojnici OVK, odveli ih u jednu napuštenu kuću i žestoko ih pretukli. Vojnici OVK su ih zatim odveli u štab u Jablanici i tamo ih zatočili.
48. Tokom tog zatočenja u zatočeničkom objektu Jablanica **Idriz Balaj** je u prisustvu **Ramusha Haradinaja** osakatio Ivana Zarića odsekavši mu uvo i pretio da će isto učini Agronu Berishi i Burimu Bejti.
49. **Ramush Haradinaj** je bio prisutan i čuo kako je, nakon tog sakaćenja, **Lahi Brahimaj** naredio da se Ivan Zarić, Agron Berisha i Burim Bejta pogube. Potom su **Idriz Balaj** i grupa vojnika iz njegove jedinice "Crni orlovi" odveli tu trojicu muškaraca. Oni su ubijeni dok su bili zatočenici OVK. Njihova tela nisu pronađena.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeća krivična dela:

Tačka 1: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, ubistvo, okrutno postupanje i mučenje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Alternativno,

Ramush Haradinaj je počinio ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 1;

Idriz Balaj je počinio ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 1;

Lahi Brahimaj je naredio i podsticao ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 1.

TAČKA 2

50. Dana 25. maja 1998. godine ili približno tog datuma vojnici OVK oteli su u selu Grabanica dvojicu kosovskih Roma/Egipćana, Ukë Rexhepaja i njegovog zeta Nesreta Alijaja, i optužili ih za kolaboraciju sa Srbima. Odvedeni su u štab OVK i u zatočenički objekat u Jablanici. Tamo je **Lahi Brahimaj** izdao naređenje za njihovo pogubljenje. Oni su ubijeni dok su bili zatočnici OVK.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj**, **Idriz Balaj** i **Lahi Brahimaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeća krivična dela:

Tačka 2: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, ubistvo i okrutno postupanje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Alternativno.

Lahi Brahimaj je naredio i podsticao, ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 2.

TAČKA 3

51. Dana 13. juna 1998. godine ili približno tog datuma, vojnici OVK zaustavili su na kontrolnom punktu na putu između Kline i Đakovice svedoka 6, kosovskog Albanca katolika, kojeg je OVK smatrao kolaboracionistom. Tokom pretresa

njegovog vozila pronašli su pušku. Vojnici OVK odveli su ga u štab OVK u Jablanici. Kad je stigao, vojnici OVK, među kojima je bio Nazmi Brahimaj, brat **Lahija Brahimaja**, žestoko su ga pretukli.

52. Svedok 6 je bio zatočen u zatočeničkom objektu štaba OVK Jablanica od 13. juna 1998. do otprilike 25. jula 1998. godine. Dok se nalazio u pritvoru, svedoka 6 su stalno tukli **Lahi Brahimaj**, Nazmi Brahimaj i drugi vojnici OVK. Tukli su ga palicama za bejzbol dok se ne bi skoro onesvestio. Dana 25. jula 1998. godine ili približno tog datuma Nazmi Brahimaj je pustio svedoka 6 iz štaba OVK u Jablanici.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj** i **Idriz Balaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeća krivična dela:

Tačka 3: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, okrutno postupanje i mučenje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 4

53. Dana 13. juna 1998. godine ili približno tog datuma vojnici OVK zaustavili su na kontrolnom punktu OVK na putu između Kline i Đakovice srpskog policajca Nenada Remištara. Ti vojnici OVK odveli su ga u zatočenički objekat OVK u Jablanici. Kad je stigao, vojnici OVK, među kojima je bio Nazmi Brahimaj, brat **Lahija Brahimaja**, žestoko su ga pretukli palicama za bejzbol.
54. Dana 14. juna 1998. godine ili približno tog datuma Nenad Remištar je odveden iz zatočeničkog objekta OVK u Jablanici. Ubijen je dok je bio zatočenik OVK. Njegovo telo nije pronađeno.
55. Između sredine juna 1998. i kraja jula 1998. godine vojnici OVK su u zatočenički objekat OVK u Jablanici doveli jednu nepoznatu osobu bošnjačke nacionalnosti i tri nepoznate osobe crnogorske nacionalnosti. Te osobe su bile zatvorene oko tri

dana, tokom koji su i ih vojnici OVK žestoko tukli palicama za bejzbol i boli ih noževima. Vojnici OVK su ih zatim odveli iz tog zatočeničkog objekta.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeć krivična dela:

Tačka 4: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, ubistvo i okrutno postupanje, kao i mučenje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 5

56. Dana 10. jula 1998. godine ili približno tog datuma, Pal Krasniqi, kosovski Albanac katolik, došao je u štab OVK u Jablanici u želji da se priključi OVK. Ostao je u štabu OVK u Jablanici nekoliko dana, a onda je uhapšen kao srpski špijun. Pala Krasniqija su zatim žestoko tukli palicama za bejzbol sve dok nije dao lažno priznanje.
57. Pal Krasniqi je poslednji put viđen živ 26. jula 1998. godine ili približno tog datuma, u štabu OVK u Jablanici, gde je bio zatočen. On je ubijen dok je bio zatočenik OVK. U septembru 1998. godine njegovi ostaci su pronađeni na području kanala Radonjičkog jezera.
58. Dana 11. jula 1998. godine ili približno tog datuma, vojnici OVK oteli su Skendera Kuqija, kosovskog Albanca, iz njegove prodavnice u selu Zahać /Zahaq/ i odveli ga u štab OVK u Jablanici, gde su ga vojnici OVK žestoko tukli palicama i gvozdanim šipkama.
59. Dana 16. jula 1998. godine ili približno tog datuma Skender Kuqi je, u besvesnom stanju i s teškim povredama koje je zadobio prilikom premlaćivanja dok je bio zatočenik OVK, prebačen radi lečenja u zdravstveni objekat u Rzniću, gde je

preminuo. Usled prelaćivanja zadobio je otvorenu ranu kroz koju mu se video bubreg. Pokopali su ga vojnici OVK u Jablanici. Njegovo telo je kasnije ekshumirano i predato njegovog porodici, u skladu s uputstvima **Ramusha Haradinaja**.

60. Dana 13. jula 1998. godine ili približno tog datuma, **Lahi Brahimaj** je zatražio od svedoka 3, kosovskog Albanca koji je odbio da se bori na strani OVK, da krene s njim u štab OVK u Jablanici. Kad su stigli u štab u Jablanici, **Lahi Brahimaj** je zatočio svedoka 3 zajedno sa još dvojicom muškaraca. Vojnici OVK tukli su svedoka 3 dok se nije onesvestio.
61. Dok su ta trojica muškaraca bila zatočena, vojnici OVK su ih saslušavali, tukli ih i vezali im ruke. U periodu od 13. jula 1998. do 16. jula 1998. godine Nazmi Brahimaj i Naser Brahimaj zvani Rusi neprestano su tukli dva nepoznata zatvorenika.
62. Dana 16. jula 1998. ili približno tog datuma, svedok 3 je odveden u kancelariju u kojoj su bili **Lahi Brahimaj**, **Idriz Balaj** i dve pripadnice OVK. **Lahi Brahimaj** je potom pozvao te dve pripadnice OVK da tuku svedoka 3, što su one učinile koristeći razne alatke. **Lahi Brahimaj** i Idriz Balaj su podsticali to prelaćivanje. Tokom prelaćivanja, **Idriz Balaj** je ispitivao svedoka 3, optužujući ga da je srpski špijun i preteći mu. **Lahi Brahimaj** je podsticao svedoka 3 da izvrši samoubistvo. Svedok 3 je kasnije pobjegao.
63. Krajem jula 1998. godine, **Lahi Brahimaj** je u Jablanici ponovo oteo svedoka 3 pod pretnjom oružjem. **Lahi Brahimaj** je odveo svedoka 3 svojoj kući, gde ga je pretukao. Potom ga je odveo u štab OVK u Jablanici, gde ga je saslušavao i tukao, a zatim ga odveo u štab OVK u Glođanima, gde je svedok 3 predat oficiru vojne policije OVK, koji ga je takođe tukao. **Ramush Haradinaj** je potom oslobodio svedoka 3 iz zatočenja u OVK.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj** i **Idriz Balaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeća krivična dela:

Tačka 5: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, ubistvo i okrutno postupanje, kao i mučenje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 6

64. Dana 23. maja 1998. godine ili približno tog datuma vojnici OVK su u selu Žabelj oteli Naseru Liku i Fadila Fazliju (Fazliua), obojicu iz Grabanice, koje su sumnjicali za izdajstvo jer su, navodno, bili pristalice Demokratskog saveza Kosova (LDK). Vojnici OVK su ih odveli u štab OVK u Jablanici. Tamo su **Lahi Brahimaj**, **Ramush Haradinaj**, **Idriz Balaj** i drugi pripadnici OVK pretili Naseru Liki, Fadilu Fazliju (Fazliuu) i grupi od još dvadesetak ljudi iz sela Grabanice, govoreći im da im nema života na Kosovu ako ne oslobode svoje selo od Srba. OVK je pustio na slobodu Naseru Liku i Fadila Fazliju (Fazliua) na intervenciju jednog člana porodice koji je zapretio da će početi s “krvnom osvetom”.
65. U julu 1998. godine, **Lahi Brahimaj** i drugi vojnici OVK ponovo su oteli Naseru Liku u njegovoj kući u Grabanici i odveli ga u štab OVK u Jablanici, gde su ga izveli pred **Ramusha Haradinaja** i **Idriza Balaja**. **Ramush Haradinaj** je rekao **Lahiju Brahimaju** da nastavi s “poslom”. Na to je vojnik OVK zvani Bandash počeo da tuče Naseru Liku palicom za bejzbol. **Ramush Haradinaj** je više puta naredio Bandashu da prekine to batinanje, a zatim da nastavi. **Idriz Balaj** je pretio Naseru Liki da će ga ubiti. Tokom batinanja, **Ramush Haradinaj** je pljunuo u lice Naseru Liki. Vojnici OVK su Naseru Liku udarali nogama u testise dok je ležao na podu. Naser Lika je zatim tri dana bio pritvoren u poplavljenom podrumu druge zgrade na tom imanju. Tokom tog perioda ponovo su ga žestoko pretukli. Nakon toga, Naser Lika je bio prisiljen da radi u kuhinji štaba OVK. Otprilike tri nedelje kasnije, uspeo je da pobjegne.

Ovim činjenjem i nečinjenjem **Ramush Haradinaj, Idriz Balaj i Lahi Brahimaj** počinili su, u okviru UZP definisanog u paragrafima od 23 do 25 gore, sledeća krivična dela:

Tačka 6: KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA, okrutno postupanje i mučenje, sankcionisano zajedničkim članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija iz 1949. godine, kažnjivo po članu 3 i članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

Alternativno,

Ramush Haradinaj je naredio, podsticao, ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 6;

Idriz Balaj je počinio, planirao, ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 6; i

Lahi Brahimaj je počinio, planirao, ili je pomagao i podržavao činjenje krivičnih dela opisanih u tački 6.

Carla Del Ponte,
tužilac

Dana 16. oktobra 2007. godine
U Hagu,
Holandija

Revidirano 21. januara 2011. godine